

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: 2 JOHANNES 1 vers 12b.

Opdat onze blijdschap volkomen zijn moge.

In dit morgen uur, Geliefden, wil ik over *de waarachtige hemelse blijdschap prediken*. Wij hebben alle reden om ons te verheugen in God. Evenals het grootste geluk eens mensen daarin bestaat, dat hij een ander blijde maakt, zo verheugt zich de ganse Hemel, als wij ons in God verblijden. Het is geheel overeenkomstig de Wet, dat wij ons verblijden in God; het is des Heeren wil en gebod, dat wij vrolijk zijn in Hem over al het goede, dat Hij aan ons gedaan heeft. In de Heilige Schrift vinden wij herhaaldelijk de opwekking, dat wij ons zullen verblijden in God. toen de engel des Heeren tot de herders kwam in de velden van Bethlehem, was zijn eerste woord: "Vreest niet; want ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal." De Apostelen noemen zich daarom in hun Brieven aan de Gemeenten zo graag "medewerkers harer blijdschap." in de vijf Boeken van Mozes vinden wij daarover zo veel, dat bijzonder liefelijk is te vernemen. Zo staat er onder anderen Deuteronomium 16:11: "Gij zult vrolijk zijn voor het Aangezicht des Heeren uws Gods, gij en uw zoon en uw dochter en uw dienstknecht en uw dienstmaagd en de Leviet, die in uw poorten is, en de vreemdeling en de wees en de weduwe, die in het midden van u zijn, in de plaats, die de Heere, uw God, zal verkiezen, om zijn Naam aldaar te doen wonen."

Dit: "Gij zult vrolijk zijn voor het Aangezicht des Heeren, uws Gods" staat zelfs achtmaal in dit Boek herhaald. Zeer lieflijk en vertroostend is het, wat wij daarvan lezen in het 26ste hoofdstuk van dit 5de Boek van Mozes, vers 1 11: "Voorts zal het geschieden, wanneer gij zult gekomen zijn in het land, dat de Heere, uw God, u ten erve geven zal, en gij dat erfelijk zult bezitten, en daarin wonen zult; zo zult gij nemen van de eerstelingen van alle vrucht des lands, die u opbrengen zult van uw land, dat de Heere, uw God, u geeft, en zult ze in een korf leggen; en gij zult heengaan tot de plaats, die de Heere, uw God, verkoren zal hebben, om zijn Naam aldaar te doen wonen; en gij zult komen tot de priester, welke in die dagen zijn zal, en tot hem zeggen: Ik verklaar heden voor de Heere, uw God, dat ik gekomen ben in het land, hetwelk de Heere onze vaders gezworen heeft ons te zullen geven. En de priester zal de korf van uw hand nemen, en hij zal die voor het altaar van de Heere, uw God, neerzetten. Dan zult gij voor het Aangezicht van de Heere, uw God, betuigen en zeggen: Mijn vader was een bedorven Syriër, en hij toog af naar Egypte, en verkeerde aldaar als vreemdeling met weinig volks; maar hij werd aldaar tot een groot, machtig en menigvuldig volk. Doch de Egyptenaars deden ons kwaad en verdrukten ons, en leidden ons een harde dienst op. toen riepen wij tot de Heere, de God van onze vaders; en de Heere verhoorde onze stem, en zag onze ellende aan en onze arbeid en onze onderdrukking. En de Heere voerde ons uit Egypte door een sterke hand en door een uitgestrekte arm, en door grote schrik, en door tekenen en door wonderen; en Hij heeft ons gebracht tot deze plaats; en Hij heeft ons dit land gegeven, een land vloeiende van melk en honig. En nu, zie, ik heb gebracht de eerstelingen van de vrucht dezes lands, dat Gij, Heere, mij gegeven hebt. Dan zult gij ze neerzetten voor het Aangezicht des Heeren, uws Gods, en zult u buigen

voor het Aangezicht van de Heere, uw God; en gij zult vrolijk zijn over al het goede, dat de Heere uw God, gij en uw huize gegeven heeft, gij, en de Leviet, en de vreemdeling, die in het midden van u is." Overal wordt ons toegeroepen: "Gij zult vrolijk zijn voor het Aangezicht des Heeren, uws Gods, over al wat gij opbrengen zult." Zo ook hoofdstuk 12:18: "Gij zult dat" wat u de Heere zult brengen ten offer "eten voor het Aangezicht des Heeren; uws God, in de plaats, die de Heere, uw God, verkiezen zal, u en uw zoon en uw dochter en uw dienstknecht en uw dienstmaagd en de Leviet, die in uw poorten is, en u zult vrolijk zijn voor het Aangezicht des Heeren uws Gods, over alles, waaraan gij uw handen geslagen hebt."

Ja, waar de oorzaak wordt vermeld, weswege God over een mens zijn plagen laat komen, al de vloeken der Wet, daar heet het (Hoofdstuk 28: 45): "Omdat gij der stem des Heeren, uws Gods, niet gehoorzaam zult geweest zijn, om te houden zijn geboden en zijn inzettingen, die Hij u geboden heeft." Dat is met andere woorden: "omdat u niet vrolijk geweest zijt voor het Aangezicht des Heeren, uws Gods, over al wat u opbrengt", zoals de Heere Zelf het verklaart in vers 47, zeggende: "Omdat u de Heere, uw God, niet gediend zult hebben met vrolijkheid en goedheid des harten, vanwege de veelheid van alles."

Mijn Geliefden! Wat Israël op te brengen had, en waarover het vrolijk moest zijn, waren dat niet brandoffers en andere offeranden, tienden, heffoffers en vrijwillige offers? En waren al die offers niet schaduwen van die één offerande, welke is Christus, de Zoon van God? U stemt dit toe, want immers de offers, die Israël bracht, zouden zij Gode welgevallig zijn, waren offers, ziende op Christus; zo bracht dan Israël het offer "Christus." Zo is het dan overeenkomstig de Wet, zo is het dan naar eeuwige Geest en naar Gods heilige raad, wil en gebod, dat wij ons verheugen met grote blijdschap over het offer, hetwelk is Christus, van God tot "zonde" gemaakt voor ons, Christus, het Lam, voor ons geslacht.

Waarom verblijden wij ons niet allen over dit offer? Is dat niet ons ongelooft? Komt dat niet daarvan, dat velen de blijdschap des vleses voor blijdschap houden in God? Maar zullen wij dan, omdat wij ons niet meer kunnen verheugen in hetgeen wij zijn, ophouden ons te verheugen? Bij de blijdschap des vleses verheugt men zich over hetgeen men geworden is; daarentegen bij de blijdschap, die in de Heilige Geest is, verheugt men zich in Christus Jezus, verheugt men zich over de Zoon van God, over Hem, die de Vader ons gegeven heeft tot onze troost en raad, die Hij ons gegeven heeft tot onze verzoening. Waarom blijven wij met onze zonden voor de Wet staan, alsof wij het niet op Christus mochten wagen? Het is juist naar de Wet, dat wij op Hem onze zonde leggen, dat wij tot Hem zeggen: "Gij, Heere Christus, zijt mijn zonde, en in U heb ik gerechtigheid en sterkte", en dat wij ons over Hem, als zijnde Degene, Die dit alles voor ons is en gedaan heeft, verblijden voor het Aangezicht Gods. Moge tot deze blijdschap de Heere Zelf u verwekken door de prediking van deze dag.

Veel betekend zijn de woorden van de Apostel Paulus in het 14de hoofdstuk van de Brief aan de Romeinen, waar hij zegt (Vers 17 en 18): "Het Koninkrijk Gods is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door (in) de Heilige Geest. Want die Christus in deze dingen dient, is Gode welbehaaglijk, en aangenaam de mensen." Rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door of in de Heilige Geest hebben wij alleen dan, als wij in de leer van Christus blijven. Juist deze belijdenis, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, leidt tot rechtvaardigheid; op die rechtvaardigheid volgt de ware vrede, en op die vrede de waarachtige, de hemelse blijdschap, de blijdschap door (in) de Heilige Geest, welke blijdschap een geheel andere is, dan de vleselijke, die voorbijgaat. De aanzienlijke vrouw, aan welke Johannes deze Brief schreef, was weer tot de rechtvaardigheid gebracht, wanneer zij de leer van Christus weer met haar ganse hart in liefde aannam en de leer der antichristen geheel liet varen. In deze rechtvaardigheid moest zij vanzelf de vrede vinden, maar, door het Woord verootmoedigd onder de krachtige hand Gods, moest zij toch wel bedroefd zijn, zulk eens goede leer lichtvaardig te hebben prijsgegeven, en ook de Apostel moest er over bedroefd zijn haar te hebben moeten bedroeven. Daarom begeerde hij zeer, met de vrouwe en met die van haar kinderen, welke met haar tot de leer der antichristen

waren afgeweken, van mond tot mond te spreken. Bij mondeling onderhoud was er van de genade des Heeren Christus, van de troost der leer, dat Christus een in het vlees gekomen is, zo ontzaglijk veel mede te delen, wat men in een brief zo niet alles kon zeggen. Daarom lezen wij hier de woorden: "Ik heb (had) veel aan ulieden te schrijven, doch ik heb niet gewild door papier en inkt; maar ik hoop tot ulieden te komen, en van mond tot mond met u te spreken, opdat onze blijdschap volkomen zijn moge." De Apostel leefde in het vertrouwen, dat, wanneer hij deze vrouwe eens mondeling en dan geheel uitvoerig mocht voorhouden de grote troost, die er in de leer van Christus ligt opgesloten, haar hart dan over alle bedenkingen en bezware heengezet zou zijn, en zij tot volle ruimte zou komen, zodat Zij ten hoogste zou verblijd worden over de onverdiende genade van Jezus Christus; en zo zou hijzelf dan weer verblijd worden, als hij zou zien, hoe zij, van alle vrees ontheven, wederom haar gehele vertrouwen op deze genade zou gevestigd hebben.

Er ligt zoiets teders in deze Brief. De Apostel wil niet meer zijn dan deze vrouwe; hij is arm en ellendig, evenals zij; maar de leer van Christus moet het alles doen; als hij deze leer haar mondeling voorhoudt, dan zal de vrouwe, dan zullen haar kinderen, dan zal ook hij, de prediker, vervuld worden met blijdschap in de Heilige Geest. Daarom wil hij tot haar komen, en niet om haar te bestraffen of haar nog dieper te verootmoedigen. Beiden, de geneesheer en de kranke, zullen zich verblijden over de wonderbare gezondheid des geloofs, die de leer van Christus schenkt; en deze blijdschap zal geen voorbijgaande, geen gestoorde, geen halve, maar een volkomen blijdschap zijn, welke zij in gemeenschap met elkander voor zichzelf in de Heere hebben zullen.

Uit hetgeen u vernomen hebt, Geliefden, kunt u licht opmaken, dat de leer, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, onze blijdschap uitmaakt, en dat alleen deze blijdschap een volkomen blijdschap zijn kan. De heilige Wet Gods, het heilige en goede gebod: "Gij zult niet begeren" voor ogen hebbende, bekent een Apostel waar de eis van het moeten, het zullen en het kunnen tot hem komt: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde." Zulk een belijdenis, als zij naar waarheid is, komt voort uit een diepgevoelde geestelijke armoede, die bij dengene gevonden wordt, die een gebroken en verslagene van geest is. Zulk een belijdenis verneemt men alleen daar in waarheid, waar men er diep van doordrongen is, dat men door eigen moedwillige schuld zichzelf geheel onbekwaam gemaakt heeft ten aanzien van de Wet. Waar men uit het diepste der ziel zegt: "Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde", daar gevoelt men enerzijds, dat men geheel onmachtig is, de Wet Gods, zoals zij naar de Geest oordeelt en geheel naar de Geest wil gehouden zijn, na te leven; daar gevoelt men zich ook inwendig zo geheel verdorven, dat men de onmogelijkheid inziet van met de Wet in overeenstemming te zijn; anderzijds gevoelt men even diep, hoe men voor God schuldig is, zich inwendig en uitwendig in overeenstemming te bevinden met deze Wet, juist zoals zij alles naar Geest en naar waarheid wil gedaan hebben, en dezelve met geheel het hart, met geheel de ziel en met alle krachten na te leven. Daar heeft men smart, dat men niets kan en ook niets heeft, en uit het diepste der ziel rijst de zucht naar Boven: "Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès dood's?" en men klaagt met een verbroken hart: "Ik heb een vermaak in de Wet Gods naar de inwendigen mens; maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de Wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is."

Dat men zich nu tegenover God en zijn Wet "vleselijk" bevindt, is geen zaak van vreugde, maar verwekt grote droefheid in het hart. Hoe diep gevoelt men daarbij zijn zonde! Niet alleen en niet zo zeer de uitwendige overtreding van het heilige en heerlijke gebod Gods, maar nog veel meer de innerlijke overtreding en zonde, en wel voornamelijk deze zonde, dat daar God Geest is en wij vleselijk zijn, God dus het leven is en wij in de dood liggen, wij God, onze Heere, niet boven alles liefhebben, Hem niet alleen eren en vertrouwen kunnen, en wij daardoor zulk een onoverkomelijke kloof maken tussen ons en God, ons ook niet in deze kloof durven wagen, hoezeer God het ook van zijn zijde niet laat ontbreken aan duizenden bewijzen, dat zijn genade ons wel onverlet weet heen te dragen over deze kloof, indien men zich maar aan de genade overgeeft, geheel zoals men zich bevindt.

Ach, dat is een verschrikkelijke zonde, en het verwekt bij de oprechte diepe droefheid, dat wij ons aan God niet vasthouden, juist dan, als het er op aankomt, juist dan, als wij niets van God of van wat Goddelijk is in ons gevoelen, juist dan, als wij onder de last van zonde, nood en dood gebukt gaan. Dat is een verschrikkelijke zonde, dat in ons, dat is in ons vlees, zo niets, zo volstrekt niets is, om zonder werk of deugd of iets, wat wij voor hemels houden, in Hem te geloven, Die de goddeloze rechtvaardig spreekt en zonde niet toerekent. De oorzaak daarvan is, dat wij vleeselijk zijn. Omdat wij vleeselijk zijn, vertrouwen wij onszelf, als het er op aankomt, nimmermeer aan God toe; van en uit onszelf hebben wij tegenover de dood geen moed, integendeel, zoals wij zijn, leven en ons bewegen, hebben wij een schrik voor de dood en voor allen nood, en kunnen het maar nooit voor waarachtig houden, dat de waarheid, waarop wij ons nochtans verlaten, in de dood blijken zal waarheid te zijn, en wij gewis God zullen zien. De twijfelingen, die er, tegen alle bevindingen van Gods genade in, menigmaal in het binnenste opkomen, zijn, ach, zo vreselijk. En als wij ons dan somtijds zo geheel ledig, zo geheel zonder troost, zo geheel dood, zo geheel zonder God gevoelen, dan menen wij: "Zo ledig als het er bij ons uitziet, zo ledig ziet het er ook voor ons in de hemel uit! ja, er is wellicht geen God, omdat wij God niet gewaar worden!"

Het ongeloof, de twijfel, het beangst en versaagd zijn, omdat men zich zo gans zonder God gevoelt, die Godloochenende atheïstische gezindheid, ach, dat alles woedt menigmaal zo verschrikkelijk in het hart van Gods heiligen, dat zij in zulke tijden een ontzettend pijnlijk gevoel hebben, als zij zich God voor ogen stellen. Zulk een mens gevoelt, dat God is, dat Hij niet verre is van een ieder van ons; hij kent God, hij zou Hem graag willen liefhebben, maar hij is een mens, een zondaar; had hij nog werken, kon hij nog vroomheid tonen, dan zou hij met welbehagen aan God denken, maar hij heeft niets; en omdat hij niets heeft, niets kan, niets vermag, niets ziet, niets voelt noch gewaar wordt, zo gevoelt hij niets dan een schrikkelijke kloof tussen zich en God. Dat was het, wat Asaf gevoelde, toen hij in de 77ste Psalm (Vers 4) klaagde: "Denk ik aan God, zo word ik bedroefd; spreek ik, zo is mijn hart in angsten."

Dat de oorzaak bij ons ligt, dat wij zulk een kloof tussen ons en God gevoelen, zal de oprechte graag bekennen. Dat hij zich aan God ter van zijn rechtvaardigmaking niet als een Goddeloze toevertrouwt, dat is het, wat zijn vleeselijk-zijn nog te zondiger maakt. Christus en het werk van onze vroomheid voegen wij bijeen. Wordt ons nu het werk uit de handen geslagen, zo verliezen wij Christus ook dadelijk uit de ogen. Heeft de aanzienlijke vrouwe, aan wie Johannes schreef, zich onder het Woord gebogen en zichzelf niet gerechtvaardigd, zo zijn voor haar hemel en aarde, God en de zaligheid verdwenen, en is haar alle grond en alle houvast ontzonken, nadat zij deze Brief had gelezen, en zij heeft niet meer geweten, waar te zullen blijven; zij heeft een onoverkomelijke kloof gevoeld tussen zich en tussen God. Zo geven wij dan alles verloren, wanneer wij de bestraffing vernemen, dat wij niet deugen, terwijl wij ons verbeeldden alreeds "vaders in Christus" geworden te zijn of ook "trommelende maagden" en "moeders in Israël." Als de nood hoog stijgt, dan komt het gebed op, maar er schijnt geen verhoring te volgen, of zo er verhoring is gevolgd, aanstonds wordt het nog duisterder, en men krijgt het nog benauwder, en er rijzen dan allerlei gedachten in ons, of God wel werkelijk is en leeft, en of het niet alles bedrog zou kunnen zijn, en men geraakt in een Egyptische duisternis. Als het daarentegen goed gaat, dan denkt men de weg wel alleen te zullen kunnen vinden, en meent God daartoe niet nodig te hebben.

Wanneer de zonde te machtig is geworden, en men van dezelve overtuigd wordt, nadat men door haar is verrast geworden, en men zichzelf met verontschuldigen niet meer kan staande houden of helpen, dan komen er niet dan sombere gedachten op, en men verwerpt de genade voor een tijd, omdat men zijn eigen heiligheid verworpen ziet. Genade, hemel en hel, God en eigen bevinding, dat alles moet bedrog zijn, wanneer wij onszelf niet langer kunnen handhaven, en als schuldenaren in alle dingen openbaar zijn. Wanneer het gevaar des doods dreigt, of wij aan onze dood denken, dan laten wij de slang met haar arglistigheid in ons hart binnensluipen met de vraag: zou God waarlijk bestaan en het leven in Hem werkelijk iets zijn? Zou u God en het eeuwige leven in waarheid zien?

Zo ondervinden wij op allerlei wijze, hoe vleeselijk wij zijn, waar het gaat om het geloof aan het Woord Gods, waar het er op aankomt, Gods geboden en zijn getuigenis te bewaren; wij ondervinden dan, hoe wij door eigen schuld geheel onbekwaam en machteloos zijn, om met het geloof door wereld, zonde, nood en dood tot Gods hart door te breken, om in Hem over alles te zegevieren, om in het geloof ten einde toe te volharden. Deze machteloosheid, deze onbekwaamheid heet in de Schrift "zwakheid", en is van alle zonden de meest verdoemeniswaardige, omdat zij een voortdurende verloochening is van de macht Gods, welke wij elke dag met onze ogen zien en als met onze handen tasten kunnen.

Doch nu, hoe is er vergeving van deze zonde? Hoe wordt, in weerwil van deze zonde, door het vlees-zijn heen, nochtans Gods wil volbracht? Hoe wordt de droefheid der ziel bij het denken aan God weggenomen? Hoe de angsten des harten bij het gevoel, dat men vleeselijk is, verdreven? Hoe wordt 's mensen geest gesterkt, zodat hij over dood en graf heen zich in Gods schoot ziet overgezet? Hoe komt men getroost, met een gerust en heilig-lachend hart over de kloof heen, die de mens vestigt tussen zich en God? Het kan Gode niet welgevallig zijn, dat wij voor de kloof blijven staan; wij moeten daarover heen! Het kan Gode niet welgevallig zijn, dat wij niet kunnen, omdat wij vleeselijk zijn! Door het vlees heen zal moeten geschieden wat God wil! Het kan Gode niet welgevallig zijn, dat wij beangst zijn voor dood en graf, voor de wereld en voor de machten der duisternis. Hoe zwaar God het ongeloof bestraft heeft, hoe zwaar Hij bestraft heeft, dat een mens de bekwaamheid in eigen hand heeft willen hebben, dat is ons overvloedig bekend uit de geschiedenis der kinderen Israëls, toen zij in de woestijn waren, en het Apostolische woord: "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?" (Hebr. 2:3) weerklinke niet vergeefs in ons oor! Hier nu hebben wij de leer van Christus, die ons een rijken troost biedt, de leer, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die immers alle vrees wegnemen, de kloof dempen en ons met blijdschap kan vervullen, niettegenstaande onze onbekwaamheid. Met een vrolijk gemoed de dood tegemoet getreden! der wereld tegemoet, de nood tegemoet, ja de toorn tegemoet! en in weerwil van de zonde, trots onze algehele onbekwaamheid ons op de grond begeven, welke vast is, en op die grond gezonken, op de snaren onzes harten de Heere het loflied gespeeld en het ook blijmoedig met de lippen uitgeroepen: "Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?" Zo wil God het hebben.

Maar ... ik denk aan God en word bevreesd; ik denk aan de dood, en een huivering overvalt mij; met het Woord moet ik door de wereld heen, de wereld, die het Woord verwerpt, veracht en als onnut beschouwt; met gerechtigheid moet ik door mensen heen, die slechts de ongerechtigheid beminnen; ik vrees te zullen omkomen, ik gevoel mijn onbekwaamheid om aan het Woord vast te houden; beving en siddering bevangt mij, of ik niet toch nog bedrogen zal uitkomen; ik krijg een inzicht in Mijn totaal verdorven aard, en dat ik voor mijzelf zo geheel van God losgeraakt ben, dat God voor mij zo hoog, zo vreemd is; daarover ben ik in nood, ik ben gezeten in allerlei druk, alle baren en golven Gods gaan over mij heen, het is mij onmogelijk te geloven. Zoude ik nu nog mogen roemen? Roemen? ... Daar kan ik niet aan denken, mijn ziel is bedroefd tot de dood toe; ik heb moedwillig gezondigd, ik, die de Heilige Geest deelachtig was geworden, die de hemelse gave, de krachten der toekomstige wereld gesmaakt heb, ik ben weer afvallig geworden en heb de Zoon van God wederom gekruisigd en openlijk te schande gemaakt; kan er dan bij mij nog blijdschap komen door de Heilige Geest, blijdschap in God?

O Christen, vergeet toch nimmer uw Christus! Hij is de in het vlees Gekomene. In het vlees, uw vlees is Hij gekomen en heeft het zonder zonde voor u uitgewerkt, dat God u niet om uw vlees-zijn, noch om al wat daaruit voortkomt, zal verdoemen. Al wat u lijdt bij het gevoel, dat u er doorheen moet, en daarbij onvermogen zijt zulks te volbrengen, dat heeft Hij voor u geleden. In alle dingen, waarin u verzocht wordt, is Hij verzocht geweest om uwentwil in uw plaats. Al die onuitsprekelijke benauwdheid, smarten en verschrikkingen, die u in betrekking tot God tegenover de wereld, nood en dood in uw ziel ondervindt, heeft Hij eveneens in zijn ziel al de dagen Zijns vleses en inzonderheid aan het kruis geleden in onze plaats. In uw hoogste aanvechtingen, waar het u om God, om zijn genade, om zijn woord en gebod, om zijn leven en de zaligheid in Hem, om zijn Naam en zijn Rijk gaat, kunt u verzekerd zijn wanneer u alles

ontzinkt, en u niets ziet dan uw vleeselijk-zijn: in zulke aanvechtingen is mijn Heere en Zaligmaker ook geweest; Hij ook heeft in zijn vlees ondervonden de onmogelijkheid, de gehele onbekwaamheid van ons vlees, om aan God vast te houden, om zijn wil te doen, om te bewaren zijn Wet, die Hij in zijn hart had, om getrouw te volharden in de dienst van de raad Gods, al werd ook niets gezien dan het tegenstrijdige. God heeft Hem dat alles laten lijden en doormaken, wat wij van verschrikkelijke angst, van bedroefd-zijn tot de dood, van vrezen en beven tot in de dood lijden. Daarom zal God u deze zonde niet toerekenen, dat u niets vermoogt, dat u aan Hem en zijn genade niet kunt vasthouden, dat u Hem in nood en dood loslaat, dat u Hem, zijn macht, hulp en uitredding, trouw en liefde wantrouwt. Door zulke verschrikkelijke zonde zal God Zich nochtans niet laten terughouden; het zal zijn voornemen niet veranderen of doen wankelen, u steeds heerlijk en koninklijk, zonder dat een haar van uw hoofd zal gekrenkt worden, te verlossen uit elke nood, uit alle rampen en u daarmee te verrassen, dat gij u zult opgenomen zien in zijn schoot, aan zijn hart, wanneer in de dood alles voor u vergaat.

Juist deswege, omdat God Hem, zijn Zoon, als zulk een Gezonden heeft, dat Hij namelijk een in het vlees gekomen is, is Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester voor God geworden, en omdat Hij niet achterwaarts geweken is, heeft Hij de zonde van onze onbekwaamheid, van onze volslagen machteloosheid verzoend. Daarom, u Christen, zie op het Lam Gods, dat voor u geslacht is, zie op uw in het vlees gekomen Zaligmaker, en op deze grond moet gij u verheugen, op deze grond een blijdschap smaken, welke uw blijdschap en niet de blijdschap van een ander is. Breng Gode dit offer der vreugde, zie deze Christus in uw klove, en daar is geen kloof meer tussen u en God. God wil, dat u blijde zijt over zodanige offerande, en de Heilige Geest betuigt zulks desgelijks.

Laat dit dan onze blijdschap zijn te midden van de droefenis, die wij hebben over onze machteloosheid, dat wij mogen bekennen: in mijn machteloosheid hebt Gij, o mijn Heere Christus, Uzelf bewezen te zijn mijn sterke God. Deze blijdschap moet een volkomen blijdschap worden, wanneer wij slechts bedenken, hoe Hij, nadat Hij ons in alles is gelijk geworden en in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, ons in al onze verzoeken kan te hulp komen. Onze dierbare Heere en Zaligmaker heeft de Heilige Geest verworven van de Vader, nadat Hij Zichzelf door de eeuwige Geest Gode onstraffelijk opgeofferd heeft; deze Geest kan Hij immers niet voor Zichzelf behouden, maar evenals Hij deze Geest op de Zijnen neerzendt, zo zorgt Hij ook wel daarvoor, dat wij in deze Geest blijdschap hebben, en dat deze onze blijdschap volkomen zij. Gelijk de volmaakte liefde alle vrees buiten drijft, zo zet de volkomen blijdschap de ziel over allen angst, over versaagdheid en twijfelmoedigheid, over elke kloof heen. Laat ons maar geenszins blijde pijn over hetgeen wij gedaan hebben of wat wij zijn, maar daarover, wat Jezus Christus voor ons gedaan heeft en wat Hij voor ons is. Dat is een blijdschap, welke ons niemand kan ontnemen, en die met de Wet in overeenstemming is. Zal onze versaagdheid, onze inwendige goddeloosheid, ons hardnekkig ongeloof jegens God en zijn woord, zal onze onbekwaamheid ons in de weg zijn, om van God alle goeds te verwachten? ja, het eeuwige leven te verwachten? God zal niets meer doen om onzenwil, maar alles om Zijns Gezalfden wil, Wiens Naam "Jezus" is. Op Hem hebben wij te zien, Hem hebben wij Gode voor te houden, zijn *Jezus-naam* aan de dood en de wereld, ja ook aan de zonde en de duivel.

Wat zegt het, of wij tot alles onbekwaam zijn? Houden wij ons aan Hem! Kan Hij niet helpen? En is Hij niet ook gewillig om te helpen? Wij behoeven geen kracht, geen werk, geen heiligheid; wij behoeven niets in onze handen te hebben. Dat wij, wat ons aangaat, vleeselijk zijn, dat wij verkocht zijn onder de zonde, dat er niets, geen vezel in ons is, om God lief te hebben en Hem alleen, van ganser harte, te eren en te vertrouwen, dat kan ons niet meer in de weg zijn. Deze daadzaak is zeker: nu Hij een in vlees Gekomene is, zal Hij er wel zorg voor dragen, dat door het vlees heen zijn woord nochtans geschieden zal, dat wij, ofschoon vleeselijk, nochtans heilig zijn voor Hem, en dat wij doen wat in zijn ogen goed is. Onze zwakheid heeft Hijzelf door en door ondervonden, daarom wil Hij ons barmhartig zijn, in welke nood wij ook telkens geraken, hetzij zielennoed of lichaamsnood; Hij heeft Zelf dat alles geleden, daarom zal Hij als een getrouw Hogepriester in alle dingen onze Voorspraak zijn bij God. Wat wij te lijden hebben van deze

verschrikkelijke zonde, dat wij van God en het leven in Hem zo geheel vervreemd zijn, dat heeft Hijzelf in onze plaats gedragen; daarom wil Hij steeds met zijn Heilige Geest ons nabij zijn, opdat nochtans op Hem ons oog gevestigd zij, en wij in Hem aan God vasthouden, ofschoon wij naar onze gewaarwording alles losgelaten hebben. En zo zal het ten laatste openbaar worden, dat, daar Hij zonder zonde uit al onze verzoeken, die Hij voor ons geleden heeft, als Overwinnaar is te voorschijn gekomen, wij in Hem rijkelijk over alle dingen de overwinning zullen hebben weggedragen. *Want: Hij helpt zijn ellendigen heerlijk.* Dat er maar niemand onder ons zegge: "Daar is een leeuw op de weg", maar dat een ieder der treurigen Sions zich verheuge met grote blijdschap; want zo luidt zijn belofte: *"Ziet, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld."* AMEN

Deze leerrede is gehouden te Elberfeld op 15 Juli 1849, 's voormiddags.